

Sprawozdanie ze spotkania plenarnego lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół aglomeracji Warszawy.

Ostatnie spotkanie lokalne zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół aglomeracji Warszawy.

miejsce: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie,
data i czas trwania: 15.10.2024, godz.: 14.00-15.30

Liczba osób biorących udział w spotkaniu: 66 (lista do wglądu w RDLP Warszawa)

Spotkanie rozpoczęło się od przedstawienia zespołu moderacyjnego z Fundacji Think Tank Miasto w składzie: Joanna Mędrzecka-Stefańska, Anna Petroff-Skiba, Anna Cybulko oraz protokolantka Dagna Ziomek. Moderatorzy przypomnieli, że Fundacja Think Tank Miasto ma na celu uspołecznianie procesu decyzji, a na tym spotkaniu rolę przedstawicieli Fundacji jest moderowanie dyskusji.

Następnie moderatorzy przypomnieli zasady obowiązujące podczas spotkań:

- a) każda opinia jest ważna;
- b) mówimy zwięźle i na temat;
- c) mówimy o zjawiskach, nie o ludziach;
- d) mówimy pojedynczo i nie przerywamy sobie nawzajem;
- e) zapisujemy i sprawdzamy zapis;
- f) szanujemy siebie nawzajem;
- g) wyciszamy telefony.

Moderatorzy poinformowali również o prowadzeniu zapisu spotkania, który będzie udostępniony w formie sprawozdania w materiałach oraz o nagrywaniu spotkania. Przypomnieli też o agendzie spotkania, udostępnionej wcześniej.

Następnie wystąpił przewodniczący zespołu, pan Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie Tomasz Józwiak, który podziękował za liczne przybycie i przypomniał cel pracy zespołu, jakim było wyznaczenie obszarów lasów w nadleśnictwach wokół Warszawy – wyznaczenie granic obszarów i zaproponowanie modyfikacji gospodarki leśnej. Przypomniał, że podczas prac opierano się na wytycznych z ONoLu. Przypomniał też harmonogram działań: pierwsze spotkanie zespołu było miesiąc temu, następnie odbyły się spotkania w poszczególnych nadleśnictwach, gdzie w mniejszym lub większym stopniu udało się osiągnąć konsensus w zakresie obszarów Lasów Społecznych i prowadzenia tam gospodarki leśnej.

Pan Przewodniczący poinformował, że za zgodą prezydium i uczestników Zespołu, w dniu dzisiejszym odbyły się dodatkowe spotkania w nadleśnictwach Celestynów i Chojnów. W Celestynowie udało się dojść do większego porozumienia. W Chojnowie oczekiwania społeczne były bardzo wysokie i nie udało się osiągnąć konsensusu, co zostanie zapisane w protokole rozbieżności. Prace zespołu toczą się do 31 października – przygotowany raport z procesu zostanie przekazany Wojewodzie, żeby ten mógł nanieść swoje poprawki przed

przekazaniem raportu do MKiŚ. DRDLP przedstawił również statystyki obecności (prezentacja w materiałach). Wyraził nadzieję, że samorządy w przyszłości włączą się bardziej w proces tworzenia lasów społecznych. Złożył podziękowanie za wspólną pracę, przestrzeganie zasad oraz za darzenie się szacunkiem.

Następnie przedstawiciele poszczególnych nadleśnictw (ze strony społecznej i ze strony leśnej) wspólnie przedstawili podsumowanie dotychczasowych ustaleń.

Nadleśnictwo Celestynów

Nadleśniczy Artur Dawidziuk podsumował, że przedstawiono dwie propozycje, w których w 100% nastąpiła zgodność co do obszaru i w 60% zgodność co do sposobu prowadzenia gospodarki leśnej.

Wiceprzewodniczący zespołu pan Dobiesław Rzemieniewski podziękował nadleśnictwu za otwartość i szanse na rozmowy. Dzięki wyjaśnieniom przekazanych przez nadleśnictwo, strona społeczna mogła zrewidować swoje propozycję. Dla strony społecznej najważniejsze jest kontynuowanie działań - przygotowana propozycja zostanie przedstawiona do MKiŚ, a potem trzeba będzie wprowadzić ją w życie – konieczne będzie ustalenie, co jest rozumiane przez poszczególne ograniczenia. Wiceprzewodniczący wyraził nadzieję, że ten proces się nie zakończy z chwilą przekazania raportu do MKiŚ, tylko będzie możliwość dalszej dyskusji i spotkań. Skierował apel do MKiŚ, żeby dostać wsparcie w zakresie definicji modyfikacji, bo nie jest to doprecyzowane. Nadleśniczy również podziękował za współpracę i zaproponował spotkanie w lesie, żeby spojrzeć z perspektywy lasu na proponowane dla niego działania.

Nadleśnictwo Chojnów

Przedstawiciele strony społecznej stwierdzili zbieżność co do obszaru pomiędzy nimi, a stroną leśną, bo cały obszar Nadleśnictwa został zaproponowany jako lasy społeczne, a następnie przedstawicielka strony społeczne odczytała drugą część stanowiska Porozumienia Inicjatyw Lasów Chojnowskich.

Zebrani mogli usłyszeć, że aktywność społeczna i opór wobec aktualnej gospodarki leśnej w nadleśnictwie jest duża i długoletnia. Przedstawiciele strony społecznej przypomnieli, że głównym punktem zainteresowania strony społecznej jest to, co konkretnie będzie się zawierało w ograniczeniach, modyfikacjach i wyłączeniach. Liczą na wspólną pracę z nadleśnictwem.

Zastępca nadleśniczego Artur Pacia przyznał, że generalnym problemem jest doprecyzowanie definicji. Potwierdził 100% zgodności co do obszaru wskazanego jako lasy społeczne i stanowiska odmienne w zakresie sposobów gospodarowania. Przedstawiciele strony społecznej podkreślili, że strona społeczna chce więcej lasów leśnych, więcej obszarów dojrzałego lasu, a według nich pewne obszary są mocno przetrzebione. Nie zgadzają się co do meritum, co do drogi wybierania konkretnych obszarów do wyłączeń i dlatego wskazali w propozycji uszczegółowienia co do definicji. Lasy Państwowe do modyfikacji chciały oddać obszary monokultur i obszary niezgodne z siedliskiem. W ciągu ostatnich 24 lat pokrywa leśna została usunięta w obszarze wszystkich 4 nadleśnictw.

Nadleśniczy wyraził żal, że nie udało mu się przekonać strony społecznej do nowej wersji modyfikacji, bo to pozwala zabezpieczyć funkcje lasów społecznych. Podziękował za zaangażowanie, liczy na to, że strony się spotkają i ustalą wspólne decyzje.

Nadleśnictwo Jabłonna

Przedstawiciel strony społecznej przedstawił gotową mapę, która kosztowała obydwie strony dużo wysiłku, ale ostatecznie jest na niej zgodność w całości. Po długich rozmowach osiągnięto kompromis.

Zastępca nadleśniczego Artur Ostrowski doprecyzował, że ograniczenia wprowadzono na obszarze, gdzie drzewostan jakoś sobie poradzi, a na słabszych siedliskach i pędraczysku zaproponowane są modyfikacje. Modyfikacje mają odróżnić lasy społeczne od lasów gospodarczych w całej Polsce. Strona społeczna chce wprowadzić modyfikacje, ale w bardziej doprecyzowanej formie, ponieważ jest to bardzo szeroki zakres możliwości.

Przedstawiciele strony społecznej wyrazili obawy, co do sposobu wprowadzenia tych ustaleń w życie przez MKiŚ. Inny przedstawiciel strony społecznej podkreślił, że mamy miejsca, gdzie możemy mówić o głębokim konsensusie i głębokim kompromisie. Strona leśna zaciąga duży dług zaufania w związku z tym. Dopiero późniejsze działania pokażą, czy zamieni się to faktycznie w konsensus.

Nadleśnictwo Drewnica

Przedstawiciel strony społecznej stwierdził, że lasy społeczne to jest również możliwość dla leśników wyjścia ze strefy komfortu i spojrzenie w przyszłość, można je traktować jako laboratorium leśne, gdzie da się testować nowe sposoby odnowy lasu czy prowadzić działania edukacyjne. Lasy mają swoją pozycję w prawie europejskim i wszystkie te wymogi można wykazywać w lasach społecznych. Mieszkańcy miast, wchodzący do lasu, obawiają się widoku lasu, gdzie rzuca się w oczy najpierw pozysk drewna, zagrodzone młodniki i brak runa na dalszym etapie dojrzewania lasu.

W nadleśnictwie Drewnica udało się ustalić wiele obszarów zgody. Ograniczenia są coraz większe w obszarze lasów ochronnych miast. Przedstawicielka strony społecznej ma nadzieję na rozwój ograniczeń. Lasy Rembertowsko-Okuniewskie uważa za wielkiego nieobecnego spotkania, ponieważ był z góry wyłączony z procedowania. Są to lasy o charakterze ochronnym-obronnym. Stanowią cenny element ekosystemu. To zwarty kompleks leśny i stronie społecznej zależy, aby pozostał on w takiej formie. Zastanawiała się, czy las obronny jest jednoznacznie przeznaczony na cele wojskowe i czy przedstawiciel wojska wypowiedział się na temat poligonów czy całej powierzchni lasów w kategorii obronnej. Podkreślała, że strona społeczna nie domaga się zniesienia zakazu wstępu do lasów, ale prosi o pamiętanie o innych aspektach funkcji społecznej lasów. Składa wniosek o zastosowanie wyłączeń dla fragmentu byłej leśniczówki (adres wskazany na mapie).

Przedstawicielka strony społecznej zaapelowała również do MKiŚ o doprecyzowanie definicji. Nadleśniczy podziękował za spotkania i przypomniał, że się nie żegnamy tylko dopiero zaczęto rozmowy ze stroną społeczną w temacie gospodarki leśnej. Wyraził nadzieję, że uda się wspólnie ustalić szczegóły dalszych działań. Do tej pory obie strony poznały swoje potrzeby i czeka je jeszcze wiele spotkań.

Przewodniczący zespołu, pan Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie Tomasz Józwiak podsumował spotkanie i obiecał, że jest to początek dobrego procesu. Ze strony leśnej panuje otwartość na dodatkowe spotkania. Istnieją zespoły lokalnej współpracy biorące udział w tworzeniach PUL. W tym procesie operowano dużymi obszarami, podczas gdy w rzeczywistości praca opiera się na poszczególnych wydzieleniach. Zdaniem Dyrektora, kierowanie zespołem to był zaszczyt, wyraził też podziękowania poszczególnym członkom zespołu.

Wiceprzewodnicząca Zespołu, wójt gminy Michałowice, pani Małgorzata Pachecka zauważyła, że została przedstawiona statystyka udziału członków zespołu: zaproszono około 90 osób, z czego około 50 zaproszeń zostało skierowane do samorządowców – chociaż nie było ich na sali, to nie znaczy, że nie brali udziału w pracach. W trzech nadleśnictwach już wcześniej słychać było głosy o dochodzeniu do kompromisu. Pozostało jedno nadleśnictwo, w którym w zasadzie mamy protokół rozbieżności, nie zgodności. Większość samorządów z Chojnowa poparła stanowisko strony społecznej. Fakt, że wszystkie lasy znalazły się w puli lasów społecznych jest budujący, a jednocześnie przykre jest wyłączenie wyłącznie młodników czy obszarów już chronionych i braku rozmów o ograniczeniach. W trakcie prowadzonych rozmów zauważono potrzebę doprecyzowania lub stworzenia definicji wyłączeń. Samorządowcy sugerują również potrzebę modyfikacji ustawy o lasach. Wiceprzewodnicząca zaapelowała o dalsze prowadzenie rozmów w nadleśnictwie Chojnow.

Wiceprzewodniczący zespołu pan Dobiesław Rzemieniewski przyłączył się do apelu strony samorządowej w temacie wątpliwości odnośnie definicji. Pojęcia ograniczeń, modyfikacji i wyłączeń są nowe, nikt nie wie co się za nimi kryje, ale przełożą się na lasy, więc potrzebny jest głęboki namysł. Na pierwszym spotkaniu strona społeczna zaczęła wypowiedź od stwierdzenia, że to dzięki działaniom strony społecznej możliwe było to spotkanie - dziś przedstawiciele strony społecznej uważają, że trzeba iść dalej, bo to nie jest koniec procesu, a tylko istotny element. W ocenie leśników to, co się dzieje, jest istotną rewolucją, a ze strony społecznej to wciąż mało. Jako strona społeczna sformułowano 7 postulatów - wniosków z tego procesu, które zostały przekazane do prezydium. Strona społeczna wyraża nadzieję, że wszyscy mogą się pod nimi podpisać:

- a) zapewnienie udziału strony społecznej w dalszych ustaleniach dotyczących zakresu modyfikacji, ograniczeń i wyłączeń (to proces z obopólną korzyścią);
- b) zapewnienie udziału strony społecznej w monitorowaniu i funkcjonowaniu lasów społecznych;
- c) temat nadleśnictw, które nie zostały włączone do lasów społecznych;
- d) postulat, żeby zmniejszenie pozyskania drewna w jednym obszarze, nie zwiększało pozyskania gdzie indziej;
- e) wniosek, żeby wpisać to, nad czym dyskutujemy w aneksy do PUL;
- f) wniosek, żeby pamiętać o lasach społecznych przy tworzeniu planów w przyszłym roku;
- g) konieczne jest zdjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi przebywających w lasach z nadleśnictw.

Wiceprzewodniczący złożył również podziękowania dla wszystkich, w tym osobiste do konkretnych osób za szczególną pomoc.

Posłanka na Sejm, Klaudia Jachira przyznała, że miała obawy co do skuteczności prac zespołu po pierwszym spotkaniu, jednak jest bardzo zadowolona. Nawet jeśli są protokoły rozbieżności, były już tworzone na zupełnie innych emocjach i jest to wielki sukces tego zespołu. Stwierdziła też, że to z pewnością jest to początek drogi, jednak warto zachować to dobre doświadczenie współpracy na przyszłość. Wierzy, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska też się wykaże tworząc dalsze ustalenia.

Pan Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie Tomasz Józwiak podziękował za obecność posłanki na spotkaniach i wsparcie w jego działaniach.

Przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska pan Aleksander Jakubowski dyrektor Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa podziękował za ogrom wykonanej pracy. Złożył osobiste podziękowania poszczególnym grupom zaangażowanym w prace zespołu. Wyraził zadowolenie, że spotkania były transmitowane, bo można się było dużo dowiedzieć. Ten proces jest zaskakującym sukcesem. Ucieszył się, że LP chcą zaciągnąć kredyt zaufania, bo można na tym wiele zbudować. Rolą MKiŚ jest bycie żyrantem tego kredytu i zależy im na tym, żeby proces tworzenia lasów społecznych zakończył się pozytywnie. Nie wie, co będzie dalej, bo cały proces jeszcze trwa.

Zapewnił, że te ustalenia muszą mieć charakter trwały, będzie rekomendował MKiŚ uznanie w całości obszarów zgody. Przypomniał, że to w zakresie prac zespołu leży decyzja, co będzie w definicji modyfikacji (być może w kontekście danego wydzielenia). Dlatego zespoły mają charakter lokalny, bo nie da się narzucić jednego modelu z poziomu ogólnopolskiego. Liczy na to, że i w Chojnowie uda się wypracować rozwiązania. Stwierdził, że to, co wszystkich połączyło podczas spotkań to miłość do lasu. W związku z tym wyraził nadzieję, że wyjdzie z tego coś wspaniałego. Podziękował wszystkim za próby poznania drugiej strony i zrozumienia ich, bo to nie jest proste. Zapewnił również, że element pilotażowy został koncepcyjnie ujęty, ale prace będą trwać nadal.

Moderatorka przypomniała, że w razie pytań można pytać adresatów bezpośrednio po spotkaniu, złożyć wniosek do prezydium lub zapisać wniosek w protokole.

Na tym zakończono spotkanie.

Wnioski złożone do protokołu po spotkaniu:

1. Agnieszka Bukowska prezes fundacji „Przestrzeń Publiczna” zwraca uwagę na konieczności dalszego procedowania i uszczegółowienia zasad kształtowania lasów społecznych i wyraża chęć oraz udziela swojego doświadczenia przy dalszych pracach na rzecz kształtowania lasów społecznych (lasów krajobrazowych - wg. proponowanej przez nas idei). Wykorzystując podstawy wypracowane przez okres prac zespołu oraz nawiązane merytoryczne relacje, chętnie przyłączy się do procesu opracowywania szczegółów wraz z jednostkami samorządu, nadleśnictwem oraz innymi jednostkami społecznymi. Jednocześnie prosi o informowanie o kolejnych działaniach związanych z procedowaniem dotyczącym lasów Celestynowa, a w szczególności Otwocka, Sopicowa, Śródborowa, którego wyraża chęć reprezentowania.
2. Stanowisko Gminy Tarczyn do protokołu: Na terenie gminy Tarczyn mamy tylko 8% lesistości, są to małe kompleksy leśne, przy gęstej zabudowie mieszkaniowej, bardzo ważne dla naszych mieszkańców oraz gości. Na slajdzie nr 12 zaprezentowane zostały ograniczenia na terenie lasów wodochronnych i Natura 2000, gdzie w ostatnich latach, a nawet miesiącach las został poddany intensywnej gospodarce rębnej. Na slajdzie nr 7 zaproponowane same modyfikacje z małym wyjątkiem Natura 2000. Obszar Natura 2000 jest dużo większy, to teren Chojnowskiego Parku Krajobrazowego z dużą częścią terenów podmokłych należących do zlewni rzeki Tarczynki i Jeziorki. Stanowią tereny ze wspaniałą bioróżnorodnością. Jako samorząd wnioskujemy by wszystkie oddziały na terenie Tarczyna zostały wyłączone z gospodarki, szczególnie zależy nam, żeby atrakcyjny las oraz dojrzałe obszary pozostały na terenie naszej gminy. W związku z niespełnieniem naszych oczekiwań przez LP, popieramy propozycję strony społecznej.